

KAIU VALLA TEATAJA

november 2008 nr. 76

Vahastu metsavendade ühishaud sai mälestuskivi

Pühapäeval, 16. novembril kogunes Vahastu kanti Suurekivi küla metsa rahvast nii lähemalt kui kaugemalt. Avati mälestuskivi neljale omakandi metsavennale, kes 1946. aastal hukkusid.

Metsavennad, kes sealsamas oma punkrikoha läheduses 4. mail 1946 NKVD-laste poolt hukati, olid **Hugo Kustmann** (sündinud 21.06.1912), **Alfred Tölpt** (9.03.1903), **Jaan Kruuk** (14.03.1898), **Edgar Jason** (20.06.1919). Need mehed kuulusid legendaarse pealiku **Erik Varraku** rühma.

Mälestuskivi avamisel teenis Kärü koguduse õpetaja **Andres Tõumakov**, kes õnnistas nii hukkunuid kui ka kohalviibijaid. Muusikalise osa eest vastutas Kuivajõe meeskoor.

Peale mälestuskivi avamist oli kaetud kohvilaud Vahastu rahvamajas. Kahjuks jäi üks esineja - Erik Niles Kross - küll ootamatult tulemata, kuid

vestlusring oli sellest hoolimata põnev ja kaasahaarav.

Neid, kes mälestuskivi püstitamisega seotud, on palju - **Enn Klooren, Meeri Karlsfrei, Eduard Küntler, Alar Akkatus**, Haapsalu ja Tartu Linnavalitsus, Kaitseliidu peastaap, Kaiu kaitseliitlased, naiskodukaitsjad ning paljud-paljud teised. Suure töö tegi Kaiu Vallavalitsus ja **Aivo Sildvee**.

Mälestuskivi paigaldamise mõte tuli Aivo Sildveel ühel aastatetagusel kohtumisel Enn Klooreniga, kui viimane sellest Vahastu metsast asuvast ühishauast rääkis. Siis hakkas Sildvee järjest teiste kaasabil ajalookilde kokku panema. Kivi on tellitud Kohilast ning seega pärit Eestimaa mullast.

Kokku osales üritusel ligi 100 inimest ning mälestuskivi avamisest tegi uudisloo ka ERR Kesk-Eesti korrespondent Olev Kenk.

Kaitseliidu Kaiu kompanii tähistas 90. sünnipäeva

Laupäeval, 22. novembril tähistas Kaitseliidu Kaiu kompanii oma 90. sünnipäeva.

Kaiu rahvamajja oli sel puhul kogunenud praegused Kaiu rühma liikmed, nende lähedased; koostööpartnerid ning Rapla maleva endised ja praegused juhid.

Praegune Kaitseliidu Rapla maleva Kaiu rühm loodi 1999. aastal ning seega tähistati üritusega ka rühma 9. aastapäeva. Rühm on aastate jooksul läbinud mitmeid õppusi, kus enamasti õpitud miinipildujate käsitlemist.

Rühma seatakse tihtilugu ka eeskujuks teistele. Rühma nimekirjas on praegu 50 meest.

Rühm on käinud mitmetel paraadidel, tänava osaleti nii Pärnus peetud vabariigi aastapäeva paraadil kui Tallinnas võidupüha paraadil. Samuti on enamus Kaiu kaitseliitlasi ka abipolitseinikud ning seega Eesti Politseil abiks patrullimisel. Kaiu rühma ülem on nooremleitnant **Kalev Kiviste**.

Kaiu kompanii ajaloo loe ka lk. 7

Vallaleht

Selles lehes:

- Kaitseliidu Kaiu kompanii aastatel 1918-1935
- Ühes hingamine - Kuimetsas kohtusid maakonna naisrahvatantsijad
- Vahastus oli nunnunäitus
- Kaiu perearstikeskuse info
- Info jõulupidudest

**KUIMETSA ALGKOOL
KUTSUB KÕIKI**

**20. DETSEMBRIL 2008.A.
SPORDIHOONESSE**

JÕULULAADALE

ALGUS KELL 12.00

**VÄIKE KONTSERT
ÕNNELOOS
JÕULUKOMMETE
TUTVUSTAMINE
KOHVIK**

**MÜÜJAD, PALUN ANDKE
ENDAST EELNEVALT
TEADA
TEL 48 46 648
VÕI 5252053**

Vallavalitsuse ja -volikogu teated

3. novembril VALLAVALITSUSES

- **muudeti** vallavalitsuse 3.03.2003.a. **korraldust** nr 23 „Õigusvastaselt võõrandatud maa tagastamine”;
- väljastati **projekteerimistingimused** Vana-Kaiu külas Veski katastriüksusel asuva **ehitise rekonstrueerimiseks**;
- väljastati ehitise **kasutusload** Kuimetsa külas **puukuuri** kasutusele võtmiseks ja Kuimetsa külas Kuimetsa **koolihoone** kasutusele võtmiseks;
- loeti korraldatud **jäätmeveoga mitteliitunuks** Tamsi külas asuva Aasa talu jäätmevaldaja;
- üks hooldustvajav inimene **võeti** vastu **hooldekodusse**;
- otsustati esitada volikogule vastuvõtmiseks otsuse eelnõu „**Laenu võtmine**”.

17. novembril VALLAVALITSUSES

- väljastati **projekteerimistingimused** Karitsa külas asuva Jahispordibaasi kinnistule kavandatava **varjualuse** ja **jahimeeste sauna** projekteerimiseks;
- väljastati **kasutusload** Karitsa külas Kalmanni kinnistul **puurkaevu** kasutusele võtmiseks ja Kaiu alevikus **kompostimisväljaku** kasutusele võtmiseks;
- loeti korraldatud **jäätmeveoga mitteliitunuks** Kaiu alevikus asuv Kasvandu tee 20 kinnistu jäätmevaldaja;
- **rahuldati** osatühingu Põllumees **vaie**;
- määrati **riigihanke** „Kerge kütteõli hange” eest **vastutav isik** ja moodustati hanke läbiviimiseks komisjon;
- **võeti** kaks hooldustvajavat inimest vastu **hooldekodusse**;
- võimaldati ühekordset **sotsiaaltoetust** 500 krooni;
- anti arvamus **volikogu** õigusaktide **eelnõudele**

- 1) Volikogu 28.02.2008. a otsuse nr 4 „Maa munitsipaalomandisse taotlemine” muutmine,
- 2) Jäätmekava ajakohastamine,
- 3) Reoveekogumisalade kaartide koostöölastamine.

19. novembril VALLAVALITSUSES

- **arutati** valla **arengukava**;
- otsustati **jätta algatamata** Vahastu külas Kõhi kinnistule rajatava tiigi **keskkonnamõju hindamine**.

21. novembril VALLAVALITSUSES

- **arutati** valla **arengukava**;
- **lõpetati** avatud **hankemenetlus** „Kerge kütteõli hange”.

26. novembril VOLIKOGUS

- otsustati **algatada jäätmekava ajakohastamine** ja määrati vastutavaks isikuks **Karine Rajasaar**;
- **kooskõlastati** Keskkonnaministeeriumi saadetud Kaiu aleviku ja Kuimetsa küla **reoveekogumisalade kaardid**;
- otsustati **võtta laenu 2 000 000 krooni** Kaiu Huvikeskuse hoone soetamiseks ja renoveerimistööde rahastamiseks;
- võeti vastu valla **arengukava muudatused**;
- määrati **Ülle Kiviste**le ühekordne **lisatasu** ühe kuupalga ulatuses;
- otsustati anda mittetulundusühingule **Kaiu Laskurklubi** avalikku kasutusse 500 m² maad **skate-pargi rajamiseks**;
- kuulati informatsiooni sihtotsustajate laekumistest, tulumaksu laekumisest ja lumetõrjetööde hetkeseisust.

Volikogu ja vallavalitsuse protokollid ja teised juurdepääsupiiranguta dokumendid on leitavad valla kodulehel www.kaiu.ee - avalik teave - dokumendiregister.

Maie Teearu
484 5293

Vallavalitsus andis loa Vahastus Kõhi katastriüksusele tiigi rajamiseks

Kaiu Vallavalitsus jättis algatamata keskkonnamõju hindamise Vahastus Kõhi katastriüksusele tiigi rajamiseks. Keskkonnamõju hinnatakse, kui kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju või mõjutab Natura 2000 võrgustiku ala. Olulise keskkonnamõjuga tegevus on näiteks tuumaelektrijaama ehitamine või rohkem kui 450 lüpsilehmale veisefarmi püstitamine.

Muudel juhtudel peab otsustaja kaaluma eelhinnangu põhjal, kas algatada mõjude hindamine või mitte. Koostatud ehitusprojekti järgi soovib kinnistu omanik OÜ Põllumees rajada Kõhi katastriüksusele tiiki, mille pindala on ligikaudu 3,2 ha. Tiigi põhjakõrgus on 68,0 m, vee maksimaalne sügavus 2,5 m ning kaevetööde maht 109 000 m³. Tiik on projekteeritud sademe- ja põhjaveelise toitumisega.

Veekogu rajamise eesmärk on krundi maastiku ilmestamine puhkemajanduslikel eesmärkidel. Idakaldale on kavandatud kujundada liivakattega supluskoht.

OÜ Põllumees tellis keskkonnamõju hindamisega tegelevalt firmalt OÜ Alkranel eelhinnangu. Eelhinnangu tulemusena ei kujuta plaanitav tiik ohtu ümbruskonna kaevudele, kuivendusale ega rabale.

Eelhinnangu ning vallavalitsuse otsusega saab tutvuda valla kodulehel.

Karine Rajasaar

maa- ja keskkonnaspetsialist

Head lapsevanemad

Kaiu vallas sõitvad liinibusside juhid pöörduvad Teie poole palvega. Aegajalt juhtub, et lapsed loobuvad liinibusse lumepallidega ning ripuvad busside taga, lasevad oma eluga riskides liugu. Palume lastega kodudes sel teemal vestelda, kuna õnnetused käivad ikka inimesi pidi.

Kohalikud uudised

Üks tore päev

11. november Vahastus kujunes muljeterohkeks. Sel päeval korraldas Vahastu Raamatukogu NUNNU-NÄITUSE.

Marutuul oli möllanud juba eelmisest õhtust, murdnud puid ja lõhknud elektriline. Vahastus ainus koht, kus torm elektritraadid lõhkus, oli raamatukogu. Nii ei töötanud nunnunäituse hommikul raamatukogus telefon ega arvutid. Akendest tuli valgust ürituse alguse ajaks õnneks juba piisavalt. Kohivesi sai keema pandud köögipliidile. Laudadele oli välja pandud näitus aiandusalastest raamatutest.

Enne keskpäeva hakkasid kogunema üritusest osavõtjad koos "nunnudega". Toodi õunu, huvitavaid kartuleid, pentsikuid porgandeid, ülisuuri sibulaid, topinambureid e. maapirne, purk omahapendatud kapsaid...

Iga väljapaneku juurde asetati number. Kui rahvas oli kogunenud ja "nunnud" näituseks välja pandud, istuti kohvilauda, kus vesteldi ilmast ja maast, möödundsuvistest saakidest ning külaelust. Arutati, kus, millal ja kuidas korraldada küla jõulupidu. **Aivar Akkatus** esitas soovijaile aedviljasalati retsepti.

Kui jutud räägitud, kohvi-isu täis joodud, võileivad, küpsised ja kommid maitstud, jagati osavõtjaile paberilipikud, kuhu igauks kirjutas enim-meeldinud väljapaneku numbri.

Hääled lugesid kokku **Saima Sullakatko** ja **Elve Toomela**. Selgus, et võrdselt maksimumhääli sai kolm väljapanekut. Väga uhke oli **Aivi ja Aivar Akkatus** kompositsioon aedviljadest, kus olid teineteist ühe haruga embavad porgandid, naljakad kartulid, dekoratiivkapsas jm. Vägevad olid **Malle ja Jaan Murumägi** sibula-hiiglased. Sama palju hääli said ka allakirjutanu imeliku kujuga topinamburid.

Hääletamise ajal jõudsid kohale elektrikud tõstuki ja tööriistadega ning päris õigeaks ajaks oli elekter majas ja arvutid töökorras. **Irma Robam** asus kohe diplomeid ja tänukirju välja printima.

Kõik osavõtjad said mälestuseks tänukirja ja shokolaaditahvlikese, kolmele osavõtjate poolt valitud parimate eksponaatide esitajatele anti diplom ja kingitus.

Siis pani **Elma Braun** kolmeliitrisel purgitäie vasthapendatud kapsaid oksjonile. Kapsapurk omandati 13 krooni eest.

Lõpetuseks fotografeeriti eksponaatide ja tehti osavõtjaist ühispiilt.

Jälle kord sai koos käidud, raamatutega tutvutud, kirjandust laenutatud ja mokalaata peetud. Heatujuliselt lahkuti, et õhtu taas kohtuda.

Jah! Selle päeva üritused jätkusid... Õhtul kella kaheksaks kogunes külarahvas rahvamajja, kus etendus J. Orgussaare naljamäng **SUURED VAIMUD Kuimetsa Rahvamaja näiteringi** esituses.

Seda etendust on vallarahvas juba näinud ning pole mõtet sellest pikemalt kirjutada. Ütle mata aga ei saa jätta, et olgugi iseõppijad, olid osatäitjad väga head. Neid võiks võrrelda isegi kutseliste näitlejatega! Suur tänu neile meeldiva elamuse eest!

Nii kujunes 11. november Vahastu inimestele rõõmsaks ja muljete-rohkeks.

Helgi Männik

Vald on tulumaksu laekumise järgi Eesti 48.

Rahandusministeeriumi andmetel laekus Kaiu vallas ühe elaniku kohta tulumaksu seisuga 1. november 2008.a. 6552 krooni. Eelmisel aastal samal ajal oli see summa peaaegu tuhande krooni võrra väiksem - 5626 krooni.

Selle 6552 krooniga on Kaiu vald võrreldes teiste omavalitsuste tulumaksu laekumistega tabelis 48., tabelit juhivad Viimsi (12 842 kr), Harku (11 807 kr) ja Saue (10 989 kr) vallad.

Rapla maakonnas on Kaiu vald selle näitaja järgi tabelis kolmas. Kaiut edestavad vaid Kohila (7563 kr) ja Rapla (7513) vallad.

Kohalikud uudised

Comenius- rahvusvaheline koolide koostööprojekti koosolek Kaiu Põhikoolis Eestist tagasi

Eestist tagasi tulemisest on möödunud peaaegu nädal ja alles nüüd ma suutsin oma mõtte tööle panna, et kirjutada sellest imelisest kogemusest. Pean tunnistama, et alguses ma ei teadnud sellest riigist eriti palju. Ma teadsin ainult, et see oli olnud Nõukogude Liidu osa ja et seal räägitakse eesti keelt (muidugi tänu **Marisele**, **Päivile** ja **Anarile**, kes käisid Rumeenias, ma kujutasin ette, et inimesed on väga toredad ja lahked, aga ma poleks uskunudki, et peaaegu kõigil neist on sinised silmad!).

Kui me sinna jõudsim, siis esimesena avaldas mulle muljet pealinna, Tallinna, tsivilisatsioon ja kaasaegsus. Suur linn paljude ilusate parkidega, paljude kaasaegsete ja vanade ajalooliste majadega ja rahulike inimestega ja hea liiklusega. Mul oli võimalus külastada Kaiut ja ka see avaldas mulle muljet: küla ilusate villadega, ehitatud hea maitsega, aiad, küla ümbritsetud metsaga: hämmastavalt ilus maastik, nagu muinasjuttudes! Kaiu kooli külastamine viis meid teiste toredate üllatusteni: väikesed lapsed meid rõõmsalt ootamas, rahvariietes. Õpilased, kes esinesid laulsid ja tantsisid nagu päris artistid ja sõbralikud õpetajad: see oli nii soe vastuvõtt!

Kui jõudis kätte tööaeg, õpilased ja õpetajad kõigist kolmest riigist, Eestist, Türgist ja Rumeeniast, näitasid head vastutustundlikkust ja head tahet grupina töötada. Ja kui ajakirjanikud kohalikust ajalehest tulid, siis nad kõik olid võimelised rääkima projekti mõttest, lahendustest ja grupitöö strateegiatest. Nad rääkisid oma muredest, lootustest ja mida tähendab osalemine selles projektis. Eestlaste koostatud programm selleks projekti kokkutulekuks oli hea, paljude tegevustega, projektiteemaliste külastustega (nagu külastus Mahtra muuseumisse, kus me saime näha, kuidas pered minevikus elasid), paljude võimalustega Türgi ja Rumeenia õpilastele elada mõned päevad Eesti peredes ja näha suhet pereliikmete vahel. Ainult mõne päevaga said teismelised erinevatest riikidest headeks sõpradeks ja tõestasid, et erinevad kultuurid saavad suhelda ka ilma riigipiirideta. Täna teid kõige eest, kallid Eesti sõbrad!

Laura Szebeni

Rumeenia projekti koordinaator

Tõlge inglise keelest:

Siim Asperk 9.klass

Kaiu "arstipunkti" info

Nii nagu kooliaastagi, algab ka meie majas uus „hooaeg“ sügiseste sombuste ilmade saabumisega ja lõppeb väikeste vaheaegadeaga sageli alles varakevadel. Et haigus tuleb ikka ootamatult (nagu iga-aastane lumigi), on mõistlik kodusesse apteeki ennetavalt järgmised „võitlusvahendid“ varuda:

- paratsetamool valuvaigisti ja palaviku alandajana;
- nohu leevendamiseks Xymelin vm, väikelastele Pinosol ning imikutele füsioloogilise lahuse ampullid;
- algav köhatamine ei vaja kohe ravimit, piisab raviteedest, sinepiplaastritest ja soojadest jalavannidest (kõrge palaviku puhul neid soojendavaid protseduure ei tehta);
- kõhulahtisusest paranemiseks mõned kotikesed Smecta pulbrit.

Meie suureks õnneks saame ravimeid osta veel **Rapla Apteegi Kaiu müügipunktist**. Veel...! Teadupärast on iga kaupleja hingespüsimiseks vajalik kasumit teenida, kahjumiga kauplemist ei pea ju keegi meist mõistlikuks. Tänu **Aimi Nõvandi** ja Kaiu valla koostööle sõidab proua **Viivi** meid veel vapralt teenindama. Isikliku sõiduvahendiga liikuma pääsevale inimesele ei ole suletud apteegiüksed probleemiks. Kuid peame mõtlema ka neile, kelle ainsad liikumisvahendid on oma isiklikud jalad ja võimalikult kodus lähedalt vajaliku ravimi saamine suur kergendus.

Siit ka minu üleskutse **-toetage Kaiu müügipunkti allesjäämist oma ostude kohapealt sooritamise**ga, isegi kui see tähendab mõni kroon kallimat ravimit.

Juba paar aastat erineb meie talvine vastuvõtugraafik tavapärasest.

Tänavu 01.12.08-15.04.09 siis alljärgnevalt:

E 8.00-10.00 dr. A.Ermel 10.00-13.00 pereõde

T 8.30-13.00 pereõde

K 14.00-18.00 pereõde

N 12.00-14.00 pereõde 14.00-18.00 dr. A.Ermel

R 8.30-11.00 pereõde 11.00-15.00 dr. L. Laas

Väljaspool vastuvõtuaega tekkinud terviseprobleemide korral helistage julgelt perearsti nõuandetelefonil **1220**.

Head tervist soovides,
Anneli Mäeots

Sõnum NAISTELE

Lp Rapla maakonna NAINE, kes Sa oled sündinud aastal 1953, 1958, 1963, 1968, 1973 või 1978!

SA Eesti Vähifond ja Eesti Haigekassa kutsuvad Sind veel käesoleval, s.o.2008.aastal, Rapla Maakonna-haigla naistenõuandlasse või Märjamaa Haigla naistekabinetti emakakaelavähi profülaktilisele uuringule: tegema PAP-testi. Uuring on tasuta.

Aasta lõpuni on jäänud vähe aega. Ära jää ootama kirjalikku kutsust, vaid registreeru ise ja kohe! Helista kella 9 - 14 Raplas 48 90 738 Märjamaal 48 21 495

Vaata ka www.raplahaigla.ee (loe „TERVISE HOIDMINE“)

Maie Pervik
Naistearst

Kasulik teada

Ühes hingamine

Isadepäevale eelneval päeval oli Kaiu vallas Kuimetsas hästi palju naistantsijaid. Oli kohe nii palju, et neid jagus harjutama nii spordimajja kui rahvamajja. Toimus Raplamaa naisrahvatantsijate esimene zanripäev.

Võõrustajaks Kuimetsa rahvamaja ja korraldajaks Kuimetsa naisrühm. Nii kõrgelennulise sündmuse ettevalmistamise ja korraldamise ettepaneku saime Raplamaa tantsujuhtidelt ja rahvakultuuri spetsialistilt. Kordan juba varemöeldut - ma poleks seda ettepanekut vastu võtnud, kui Kuimetsa rahvamaja ja naistantsijad ning Kaiu vald poleks nõustunud, oleks keeldunud olema meeskonnas. Mul on heameel, et nii ei läinud ja me leidsime ühes hingamise.

„Ühes hingamine“ on 2009.aasta üldlaulu- ja -tantsupeo üldnimi, kus tantsijad kannavad ette loo MEREST. Pidu töötab tulla omanäoline. Ees ootab avastusterohe merereis, mis teeb targemaks, paremaks, õnnelikumaks. See saab olema ka lugu ÖNNEST, mida merede tagant otsides leiame lõpuks ikkagi kodurannalt. Esinejad, õpetajad ja tantsupeo kunstiline toimikond moodustavad laeva meeskonna, mille kapten on **Ülo Luht**, tantsupeo loots on **Henn Tiivel**, reeder Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutus.

Eesti riigis on „kaunis traditsioon“-kõik soovijad peole ei pääse, ei pääse ka siis kui repertuaar on omandatud, esitus peab olema perfektne, parim, seega vaid tugevaimad saavad väljakule ning ülevaatustel joone all olevad rühmad jäävad koju, nii lihtne see ongi. Parimaks saamise tee on pikk, okkiline, väsitav, närviline. Et ettevalmistus ja treeningtegevus oleks tulemuslik, saigi korraldatud õppepäev. Õpetajateks naisrühmade üldjuhid **Tiiu Pärnits** ja **Maire Udras** ning kapteni abi **Henn Tiivel**. Seetõttu oli hästi oluline pakkuda ideaalsed võimalused õppetöö teostamiseks, näidata üles siirast tahet ja huvi. Me saime sellega hakkama. Mentorid e. õpetajad tegid tööd kahes saalis neli

ja pool tundi ning lahkudes jäid nad tingimuste ja vastuvõtuga väga rahule. Arvan, et see oli tunnustus Kuimetsa rahvamajale, naisrühmale, Kaiu vallale ning summa-summaarum ka Raplamaale.

Trenniriided vahetatud rahvariiede vastu ning tegevus jätkus rahvamajas lustaka kontserdi, ühismängude, -laulude ja -tantsudega. Naisrühmad tantsisid, Vigala meeskviintett laulis, Märjamaa pritsumehed andsid lustaka shou. Saite juba aru, et ega me Kuimetsa meestele lootma saanud jääda, ikka ise kutsusime, õhtujuhidki olid mehed - **Riho Pohla** ja **Valdo Rebane**.

Täna ka Kaiu segarühma, kes esinesid kontserdil kahe numbriga ning meestantsijad parandasid veidigi meeste defitsiiti tol naiste õhtul. Mul on heameel, et **tantsupiiga tiitel** jäi Kuimetsa, selle sai **Kati**. Tantsumuusikat tegid rahvapillimängijad Juurust. Et asjast saaks traditsioon, sidusime järgmise korraldaja, Kohila naisrühma õpetajale **Ulvi Mägile**, ümber rahvariidevöö, mille küljes sukapaela otsas keraamiline hobuseraud kirjaga Kuimetsa 2008.

Kõike eelpoolöeldut kokkuvõttes - kui on idee ja tahe, siis tulemus sünnib. Täna veel kord Kaiu valla kultuurisõbralikke juhte, Kuimetsa rahvamajast **Küllit** ja **Kairet**, Kuimetsa algkoolist **Anu** ja kokkasid. **Aarnet** Kuimetsa poest, valla pearaamatupidaja **Marjut** ja muidugi oma tantsijaid. Teiega võib luurele minna küll.

Tänutundes
Tiivi Lepik

tantsujuht Kuimetsas ja Juurust

110-112

18.10.2008.a kella 19.15 kuni 22.10.2008 kella 16.30 vahel on Vana-Kaiu külas sisse tungitud rehealuse värava kinnitusaasa lahtikangutamise teel tallu ning ära varastatud kaks alumiiniumraamiga aiakäru, veepump Rutðejok, kaasaskantav halogeenlamp ja labidas. Kahju avaldaja hinnangul 1950 krooni.

24.10 kella 20:40 pidas politsei Kaiu alevikus kinni sõiduauto Ford Scorpio, mida juhtis alkoholihoobes ja juhtimisõigusetu 1971.a sündinud meesterahvas, kes omab kehtivat karistust alkoholihoobes mootorsõiduki juhtimise eest.

Novembri algusest kuni 16.11 kella 15 on Põlliku külas talu hoovist varastatud traktori ette käiv kopp. Avaldaja hinnangul kahju 4000 krooni.

10.11 kella 17:00 kuni 11.11 kella 08:00 on Kaiu alevikus asutuse territooriumilt traktori küttepaaigist vaba juurdepääsu kasutades varastatud eriotstarbelist diiselkütust ja kaks tühja plastkanistrit. Varaline kahju avaldaja hinnangul on 1432 krooni.

22.11. kella 18.16 ajal juhtis alkoholihoobes 1957. a. sündinud meesterahvas Kaiu alevikus sõiduautot Opel Vectra, omades kehtivat karistust sarnase teo eest. Politsei toimetab mehe kainenema.

Ajavahemikul 23.11 kuni 30.11 on Karitsa külas sisse tungitud tallu ja varastatud olmeelektronikat. Avaldaja hinnangul on vargusega tekitatud kahju 1200 krooni ja lõhkumisega tekitatud kahju 800 krooni.

28. novembril kell 20.09 teatati häirekeskusele tulekahjust Kaius. Tules hävis ühekorruselise puidust elumaja (10 x 15 m) ühe toa sisustus, teised ruumid said vee- ja suitsukahjustusi. Inimesed õnnetuses vigastada ei saanud. Tulekahju saadi kontrolli alla kell 20.51 ja kustutati 22.56. Tulekahju tekkepõhjus on selgitamisel.

Kasulik teada

Mis saab pensionitest 1. veebruarist?

Sotsiaalkindlustusamet saatis välja ligi 145 000 kirja neile riiklike pensionide, toetuste ja hüvitiste saajatele, kes kasutavad oma raha kättesaamiseks Eesti Posti teenust. Kiri, mis jõudis adressaatideni novembrikuu lõpuks, teavitab, et alates 1. veebruarist 2009 ei ole enam võimalik postkontorist pensione, toetusi ja hüvitisi välja võtta.

Kirjas tutvustatakse üksikasjalikult edaspidiseid raha kättesaamise võimalusi ning palutakse valida endale kõige sobivam variant. Selleks on kakskeelsele teavituskirjale lisatud avalduse blankett ja ümbrik koos tagastusaadressiga.

Sotsiaalkindlustusamet palub täita avalduse vorm ja saata see postiga hiljemalt 15. detsembriks elukohajärgsele pensioniametile või tuua see isiklikult pensioniameti klienditeenindusse. Määratud tähtaeg on vajalik selleks, et oleks võimalik kõik pensionid, toetused, hüvitised vastavalt taotleja valitud raha kättesaamise viisile õigeaegselt välja maksta.

On väga tähtis, et inimesed, kes kasutavad oma pensioni või toetuse kättesaamiseks posti teenust ja seetõttu kuuluvad Sotsiaalkindlustusameti teavituskirja saajate hulka, kuid hiljemalt novembri viimaseks päevaks ei ole mingil põhjusel seda saanud, pöörduksid ise elukohajärgse pensioniameti klienditeeninduse poole.

Kui inimene ei esita avaldust pensioniametile soovitud tähtajaks, siis pensioniamet ei tea, missugusel viisil pension, toetus või hüvitis alates 1. veebruarist välja maksta. Oma rahast aga ilma ei jää pärast vastava avalduse ja isikut tõendava dokumendi esitamist pensioniametile makstakse saamata jäänud summad välja tagantjärele.

Pensionide, toetuste ja hüvitiste kättesaamiseks on inimestel valikuvõimalused.

- Raha kantakse panka riigi kulul pensioni, toetuse või hüvitise saaja arveldusarvele.

- Raha kantakse panka riigi kulul teise isiku arveldusarvele (ka juriidilise isiku, sealhulgas kohaliku omavalitsuse arveldusarvele). Variant sobib juhul, kui inimene ise ei saa mingil põhjusel oma arveldusarvet kasutada või kui see puudub. Avalduse, milles soovitakse summade väljamaksmist teise isiku pangakontole, saab vormistada isikut tõendava dokumendi ettenäitamisel pensioniameti klienditeeninduses üksnes avaldaja ise. Avalduse võib saata ka posti teel, kuid sel juhul peab see olema tõestatud notariaalselt.

- Raha kantakse panka isiku enda kulul, kui tema arveldusarve asub välisriigis.

- Raha posti teel kojukandena kättesaamiseks, mille eest saaja maksab Eesti Postile 60 krooni, saab valida pensionär või puuetega inimeste sotsiaaltoetuste saaja.

- Pensioni või puuetega inimeste sotsiaaltoetuste kojukannet riigi kulul võib taotleda sügava puudega töövõimetuspensionär või sügava puudega töövõimetuks tunnistatud rahvapensionari saaja või vanaduspensioniealine isik ja kui lisaks nimetatule on tal liikumistakistus või kui ta elab hajaasustusalal ja pangateenus on raskesti kättesaadav (põhjuseks võib olla: üksteisest eemal asuvad majapidamised - üldjuhul külas, tervislik seisund, transpordivõimaluste puudumine, pangaautomaatide kaugus elukohast, suutmatus kasutada pangaautomaati ja muu, mis takistab juurdepääsu pangateenusele).

Elve Tonts

Sotsiaalkindlustusameti avalike suhete juht

640 8123

53 420 280

elve.tonts@ensib.ee

Pensionid saab koostöös SEB Pangaga endiselt ka Kaiu postkontorist

1. veebruarist 2009 lõpetab riik pensionide väljamaksmise postkontorites, kandes edaspidi pensioni pangakontole.

Pangad pakuvad pensioni väljavõtmiseks erinevaid lahendusi, milleks on kas sularahaautomaatide või pangakontori teenuste kasutamine. Kuid SEB Pank pakub võimalust võtta ka edaspidi pension välja postkontoris. Koostöös Eesti Postiga maksab SEB Pank raha välja 250-s postkontoris tegutsevas Postipangas üle Eesti, s.h. ka **Kaiu postkontoris**.

Postipanga teenus on kättesaadav ka väiksemates kohtades, kus alternatiivsed pangakanalid puuduvad. Kliendile on see mugav, lihtne ja turvaline - postitöötaja maksab raha välja isikutõendava dokumendi alusel, vajadusel ka klienti abistades.

Pensionid saamiseks postkontorist avatakse pangakonto (juhul, kui konto on mõnes teises pangas või puudub hoopis), väljastatakse pangakaart, täidetakse avaldus pensioni kandmiseks kontole ning edastatakse see Sotsiaalkindlustusametile.

Täiendavat konsultatsiooni saab postkontoris ja SEB kontoris või infotelefonil 66 55 100.

SEB Pank

Valla teedel on lümelükkajad 2008/2009 talveperioodil:

1. OÜ Kaiu LT

(tel 5293217 Margus Põlluste)

Kaiu alevikus ning Karitsa,

Kasvandu ja Tolla külas;

2. FIE Helmet Koplímäe

Kuimetsa, Tamsi, Vaopere, Oblu,

Toomja, Tolla, Vana-Kaiu ja

Põlliku külas;

3. OÜ Rapla Teed

(tel 5138391 Kohila teemeister)

Vahastu ja Suurekivi külas.

Kaitseliidu Kaiu kompanii 1918 - 1935.a.

Väljavõte raamatust „Kaiu sõnas ja pildis“, koostanud õp. E. Veetamm, 1936.a. Kirjapilt muutmata.

Ligi kaks aastakümnet on Eesti rahvas teostanud peremehe õigusi oma kodumaal. Selle aja jooksul on loodud niipalju kõigekülgsset kultuuri, on tehtud suuremaid edusamme. Seda kõike ei näe ega taha meie otseselt, vaid peame astuma lähemale üksikuile asutustele ja organisatsioonidele, et näha seda mitmekülgsset ja esipalgelist saamisteed.

Eesti mehed on tugeva käsivarrega pannud end maksma siin mitmest võõrast võimutsetud maal. Eestlane hindab vabadust ja iseseisvust üle kõige. Selle tõttu on meil päris eeskujulikuks kujunenud riigikaitse vabatahtlik osa, s.o. kaitseliit. Kaiu kompanii on Harju maleva osana teostanud tähtsa osa Eesti kodukaitse töös. Kaiu kompanii sai alguse 18. nov. 1918.a., kui kodumaad ähvardas sõjaoht idast, siis selgus, et peab haarama relva, peab kaitsma oma talu, küla, oma kodumaad verise röövjõukude ja kommunismist hullunud masside eest.

Kaiu kompanii juhtideks on olnud: 18. nov. 1918 - 3. märts 1919. a.

Eduard Kalmin.

3. märts 1919 - 3. märts 1924. a.

Mathias Starkopf.

Nagu näha, esimeseks valla kaitseliidu juhiks oli E. Kalmin. Viimane ei saanud äreva aja tõttu üldse midagi ette võtta. 11. jaan. 1919. a. Ajutise valitsuse määrusega tehti mujal, nii ka Kaius meeskodanikkudel 17-60 eluaastani teenistus K.L. sunduslikuks. Ühine vaenlane sundis meid kõiki liituma ühiseks vastupanuks, kogu rahvuslikke jõude. K.L. oli siis pea ainukene relvastatud jõud. Talle leidus siis ülesandeid külluses. Nõrga miilitsa kõrval pidi ta teostama korraldust, pidi aitama administratiiv võimudel täita valitsuse korraldusi, ja mis kõige tähtsam - vallast läksid mobilisatsiooni puhul välja juba väljaõpetatud mehed. Vabadussõja lõppedes hakkas lagunema ka tugev sõjaaegne K.L. organisatsioon.

Isamaalikult meelestatud vastutus-tundega kodanikud tahtsid neil ajulgi K.L. organisatsiooni säilitada ja nad kujundasid endiste K.L. üksuste asemele kütirühmad ja spordisalgad, nii sai Kaiugi spordisalk, kellele jäid püssid kätte, kandes niiviisi edasi kodukaitse ideed kuni järgmise tarviduseni.

1924. a. alul korjati kahtlase mail meestel relvad ja anti need kindlatele meestele üle, mille tõttu ei olnud Kaiu mehed just 1. dets. kommunistide roimarliku kallaltungi puhul päris ettevalmistamata. Nii sai 1. dets. ka Kaius kompanii sünnipäevaks. Vabariigi valitsuse poolt 2. veebr. 1925. a. kehtima pandud uus K.L. põhikiri fikseerib täpsemalt K.L. allüksuste nimetused. Kaiu vallas saab kaitseliit kompanii nimetuse. Kompanii pealikuks on olnud 3. märtsist 1924. a. kuni senini **Vold. Pauls**, abiks **H. Odermaa**.

Esimesed aastad kujunesid organiseerimise tähe all. K.L. kui vormilt sõjaline, aga sisult seltskondlik organisatsioon ei saa areneda puht kaitseväge printsiibil. Temal peavad olema mõjuvad kokkupuutes seltskonnaga ja seltskond peab tema arendamisele ja juhtimisele aitama kaasa. See asjaolu tingis K.L. tiheda koostöö kohalike seltskonna tegelastega - selle tõttu loodi põhikirjaga malevate, malevkondade ja kompaniide juhatused. Kompanii esimesse juhatusse valiti peale pl. V. Paulsi: Hans Odermaa ja **E. Ustem**. Praegu kuuluvad peale pealik V. Paulsi ja tema abi H. Odermaa juhatusse liikmetena: **Huko Mallis**, **E. Ustem** ja **O. Järve**. Kompanii juhatuses on olnud: **Jüri Tiimus**, **Gust. Illistom** ja **Joh. Kivimäe**.

Tähtsam ala, millele pöörati tähelepanu, oli meeste väljaõpetamine, et luua vastavat õppekaadrit. Selle töö tähe all möödusidki esimesed aastad. Selleks otstarbeks pandi Harju maleva poolt ametisse 1. nov. 1925. a. palgalise instruktorina **kpl. Lind**. Esimesed kursused peeti Juurus - kestvusega üks nädal, kõigile kompanii rühma ja jao pealikuile, millest võtsid osa: V. Pauls, E. Ustem, **H. Pärn**, **J. Kanter** ja **A. Roosmaa**.

Praeguses kompaniis on arvult 47 meest. Kompanii staabi koosseis:

pealik **V. Pauls**, abi **H. Odermaa**, sekretär **H. Mallis**; I rühma pealik **E. Ustem**, abi **J. Pauls**; II rühma pealik **H. Mallis**, abi **A. Pranno**; kompanii pealikud: õppepealik **Joh. Kütsen**, spordipealik **H. Järve**, sanitaarpealik **A. Starkopf**.

1. nov. 1928. a. ilmus maleva häälekandja „Harjulase“ esimene number. Viimasega oli kompaniile soetatud hädavajaline informatsiooni vahend, mille abil maleva ja allüksuste pealike kättesaadavaks ja korraldused leidsid tee iga malevlase kodu.

Kompanii õppetegevus jaguneb kolme gruppi: 1) Laskeasjandus, 2) riviline ja taktikaline väljaõpe, 3) kehaline kasvatus.

1. mail 1928. a. määrati kompaniise ametisse laskejuhatajad, sellega läks hulk tööd kompanii pealiku pealt ära viimaste peale. Kompaniis on 2 laskegrupp: 1-se juhatajaks **E. Ustem**, 2-se laskejuhatajaks **H. Mallis**. Laskeasjandust on pidurdanud suuresti laskeplatsi puudus. Laskmisi on toimetatud eramaadel. Praegu peetakse laskeharjutusi **Georg Kaskma** krundil. Riviline ja taktikaline väljaõpe. Allüksuste sõjaliste teadmiste täiendamiseks on korraldatud mitmesuguseid õppusi, kavas: rivi ja lahingdrill, taktika fortifikatsioon, topograafia, õppuste korraldamise meetodika, kaitseliidu ülesandeid, sisekord ja propaganda. Kahepoolsetest taktikalistest õppustest on kompanii iga aasta osa võtnud, mis iga aasta korraldatud malevkonnas ja malevas. Suuremalt jaolt on need õppused teostunud rühma piirides, kus pearõhku on pandud jao väljaõppele, kuid on ka olnud kompanii vahelisi („Kasvandu“ sõda). Kehaline kasvatus kompaniis on arenenud: peamiselt maadlus. Maleva meistervõistlustel on kompanii alati võitnud esikohti, Saku suvilaagris tulnud maadlusvõistlustel üldpunktidega võitjaks. Harjutuste ja võistluste tulemusena on välja kujunenud mitmed sportlased, nagu keskmaade jooskja **A. Klemmer**, maadlejad: **A. Niglasson**, **H. Järve** ja **R. Tiimus**.

Vold. Pauls,

K.L. Kaiu kompanii Pealik

Teated

Õnnitleme!

Hingele
härmaõilmetest
hellust,
silmissse suvist päikest
ja kelmust!

60 a.

Hille Kont
Ülo Parker

65 a.

Aarne Täpsi
Ants Heinloo

70 a.

Leie Haas
Leo Ilistom
Malle Murumägi

75 a.

Helju Margus

81 a.

Linda Hiietamm

84 a.

Asta Stroom

86 a.

Julia Dolgov

**Sündinud
vallakodanikud**

Martin-Feliks Rein
29.10.2008

**Kaiu lasteaed Triinutare
kutsub**

Lasteaia jõulupidu on **19.
detsembril** kell **17.00** Kaiu
rahvamajas.

15., 16., 17. ja 18. dets. on lasteaia
saalis kella 16.00-18.00-ni
avatud **jõulukohvik**,
mida saavad külastada
lasteaiälapsed koos emade-isadega
ja osta kodusküpsetatud kooki ning
morssi või kohvi.

**Kaiu rahvamaja
annab teada...**

**09.detsembril kell 19.00
Kaiu rahvamajas**

A.H.Tammsaare nim.teater
"Sonaat viiulile ja juhusele"

Lugu sellest, mis võib juhtuda kui
voorimehe hobune
äkki keset tänavat seisma jääb.

Lavastaja: Hans Kaldoja

Mängivad: Hans Kaldoja, Jaan
Tedder, Jana Wolke, Valmar Kass,
Jüri Antsmaa
Pääse 90.- müügil kohapeal

Jõulupidu vallahuvale

18.detsembril algusega kell 19.00

Nõmme kõrtsis

Tantsuks mängivad **KUKERPILLID**

Külla tuleb vanameister

ERICH UDRAS

Osalustasu 200.-krooni maksta
Mallele

Registreerimine telefonil 48 45 297
16.detsembriks

Kindlasti öelda registreerumisel
transpordi vajadus

Koduseid lapsi

ootame jõulupeole **20.detsembril
kell 12.00**

Kuimetsa rahvamaja

Lustime koos ja küllap tuleb
jõuluvanagi külla
Transport täpsustamisel

Pensionäre

ootame jõulupeole **22.detsembril
kell 18.00**

Kaiu rahvamaja

Esinevad Riisipere rahvamuusikud
ja kandleansambel

Ei puudu verivorst ja hapukapsad-
kartulid, piparkook ja kuum jook

Eelregistreerimine:

Kaius Malle 48 45 297

Kuimetsas Külliki 53472669

Vahastus Tuule Äris

Transport Kuimetsast ja Vahastust
täpsustamisel.

**Kuimetsa rahvamaja
annab teada...**

04.12 kell 12. 00 Seniorite klubi
"Kuimetsa Pruudid" päraslõuna

12.12 Anne Velli lasteetendus
"METSAPERE LUSTAKAD LOOD"
pilet 25.-

13.12 - Reserveeritud

19.12 - Reserveeritud

01.01 kell 01.00

Tantsuga uude aastasse!

**Müügil on Kuimetsa
rahvamaja sünnipäevapeo
DVD**

Kuimetsa rahvamajas on müügil
videofilm Kuimetsa rahvamaja 80.
sünnipäevapeost. Komplekt
koosneb kahest DVD-st. Esimeses
filmis on peo aktuseosa, Elju Praatsi
ajalooettekanne ning õnnitlusvooru.
Teises filmis näeb rahvatantsu ja
näitemängu. Komplekti hind on 150.-
krooni, on võimalik osta ta 1 DVD
(75.- krooni).

In Memoriam

*Su jalg ei astu enam
armsaid koduradu,
ei ava käsi koduvärvavat*

Erika Vaigre

16.09.1911 - 01.11.2008

Hilde Nõges

18.10.1922 - 08.11.2008

Ants Vest

18.01.1956 - 11.11.2008

KAIU

Kaiu valla teataja
Tasuta

Väljaandja: Kaiu vallavalitsus

Toimetusel on õigus kirju ja kaastöid nende selguse huvides toimetada ja
lühendada

Trükkija: Vali Press OÜ

Trükiarv: 580